

FLENINGE MÖLLA

Fleninge Släkt- och Bygdeförening
Verksamhetsberättelse och Krönika
2001

UTDRAG UR FLENINGE SLÄKT OCH BYGDEFÖRENINGENS RÄKENSKAPER
för år 2000

Ingående balanskonto

Fondmedel	15.000:-	Postgiro	20.799:69
Reservfond	42.869:19	Bank o Roburf.	259.986:85
Kapital	229.457:85	Muséebyggn. 47:1	5.020:-
		Inventarier	20:-
		Kassa	1.500:50
	<u>287.327:04</u>		<u>287.327:04</u>

Vinst&förlust konto

Mölla:	Försäkr.	3.511:-	Årsavgift	28.750:-
	Underhåll	689:-	(10% till reservfond)	25.875:-
Muséet:	Försäkr.	4.723:-	Fondmedel ränta	15:01
47:1	Underhåll	1.021:-	Roburfond avkastn.	8.898:49
	El	11.888:-	Dagbok ränta	333:87
Vatten o renhålln.		2.942:-	Gåvor	11.450:-
Föreningsomkostn.		13.193:50	Hyra	16.775:-
	Kapital	<u>31.908:87</u>	Div. inkomster	<u>6.529:-</u>
		69.876:37		69.876:37

Utgående balanskonto

Postgiro	35.944:88	Fondmedel	15.000:-
Bank o Roburfond	279.693:53	Reservfond	45.744:19
Muséebyggn. 47:1	5.020:-	Kapital	261.366:72
Inventarier	20:-		
Kassa	<u>1.432:50</u>		
	<u>322.110:91</u>		<u>322.110:91</u>

Ur stiftelsen Sofia och Magnus Nilssons Minnesfond har kronor 100 utdelats till en person och anslagits kronor 223:- till gravunderhåll av Magnus Nilssons Familjegrav. På stiftelsens konto på Föreningssparbanken innestod vid årets slut kronor 95.118:47

Fleninge januari 2001

[Signature] *[Signature]* *[Signature]*
[Signature] *Thoreken Persson*

Verksamhetsberättelse 2000

Medlemsantalet uppgår till ca 400 och är i stort sett oförändrat.

Årsmötet hölls i Strövelstorps bygdegård lördagen den 4 mars. Föreningens ordförande öppnade mötet och ledde förhandlingarna.

Stadgeenliga **val** och ärenden förekom. Föreningens ordförande Lars Nilsson omvaldes liksom styrelsemedlemmarna Siw Magnusson och Thorsten Persson. Ingrid Erlandsson och Stig Håkansson nyvaldes efter Kjell-Åke Henrysson och Kerstin Sonesson, som undanbett sig omval.

Till Styrelsesuppleanter nyvaldes Eva Fagerberg, Lars Falk och Lennart Bengtsson. Vid val till **museikommittén** omvaldes Evy Persson, John Friberg, Olle Olofsson, Arne Blom och Anna Magnusson. Museikommitténs suppleanter Uno Nilsson och Gunilla Holmberg omvaldes.

Till **revisor** omvaldes Gunvor Lindqvist och nyvaldes Karl-Johan Bernhold efter Hugo Johnson, som undanbett sig omval.

Till **revisorsuppleanter** valdes Anders Wijk och Knut Thulin.

Till att representera föreningen vid Skånes hembygdsförbunds årsmöte utsågs Evy Persson, Anna Magnusson och Gunilla Holmberg, samt som ersättare Lars Nilsson och Knut Thulin.

Till **pressreferent** omvaldes Evy Persson.

Vid val till **valberedningen** omvaldes Pher Franke, sammankallande, Erik Johansson, Göran Håkansson och Karl-Erik Blomkvist, samt nyvaldes Winnie Friberg efter Rut Bosson, som undanbett sig återval.

Till att var för sig teckna föreningens firma utsågs ordförande och kassör i föreningen.

Årsmötet beslöt i enighet med styrelsens förslag om oförändrade medlemsavgifter för närvarande 50 kr för enskild medlem och 100 kr för familj.

Då inga fler frågor väcktes, avslutade ordföranden med att tacka och överlämna blommor till dem som avgått. Han riktade också ett tack till alla som verkat för föreningen under året. En kort information om kommande verksamhet lämnades varefter mötet avslutades med supé och dans.

Styrelsen har under året haft fyra protokollförda sammanträden, varav tre tillsammans med museikommittén.

Hembygdsdag anordnades söndagen den 9 april och inleddes med gudstjänst i Fleninge kyrka. Därefter blev det kaffe och underhållning i Församlingshemmet. Museet hölls öppet och ett 80-tal personer kom till bygdedagen.

Bussfärden gick detta år till Österlen med första uppehåll i Lövestad via Hallsbergs stenar, ett av landets största Hembygds museer med en unik trädgård. Förmiddagskaffet intogs i ett av de gamla stallen, som är ombyggt till ett snyggt rum för medhavd kaffekorg. Från Hallsberg gick turen till Södra Åsrum, där vi besökte en retaurerad vattenkvarn, där möllaren livfullt berättade om arbetet i kvarnen i gamla tider. Middag intogs på Sjöbo Gästis. Efter maten gick färden till Ramsåsa. En lokal guide åkte med bussen och berättade om Fyledalen. På hans gård drack vi också kvällkaffe, medan värden berättade om sitt teaterintresse, sin släktforskning, sin halmslöjd m.m. Klockan 8 var vi tillbaka i Fleninge.

Utfärd för styrelse och museikommitté med familjer ägde rum den 8 juni och gick till Ängelholms Hembygdspark, där vi bl.a. besökte museet. Kvällen avslutades med kaffe och smörgås i parkens café.

Skånes hembygdsförbunds kretsmöte hölls i Välluv den 11 maj och föreningen representerades av Lars Nilsson, Knut Thulin, Anna Magnusson och Gunilla Holmberg.

Under året har museet hållits öppet följande dagar: den 14 maj, den 2 juli, som var årets mölledag, den 10 september och den 4 november, Alla helgons dag. Samtliga öppettider hade annonserats i förväg och antalet besökare de olika dagarna varierade mellan tio och trettio personer. Dessutom har museet varit öppet för grupper och enskilda efter överenskommelse.

Kullabygdens Släktforskareförening hade träff i Fleninge den 27 maj med besök bl.a. i museet.

I samband med **Vägkyrkan** i Fleninge i juli ordnade föreningen även i år en utställning i kyrkan av gamla fotografier, företrädesvis konfirmationskort.

Vid **Ödåkradagen** den 19 augusti deltog vi med en utställning av brandkårsföremål. Veteranbussens rundtur i socknen, där föreningen medverkade med sakkunnig guide, uppskattades av alla.

På **Kretsmötet** i Asmundtorp den 3 oktober var vår förening representerad med Lars Nilsson och John Friberg.

Vid **Öppens Gemenskaps** julfirande den 5 december stod föreningen traditionsenligt som värd i Fleninge församlingshem.

Under året har en del föremål och handlingar skänkts till museet.

Underhållsarbeten och en del renoveringsarbeten har som vanligt utförts under året.

Frågan om **belysning på möllan** har tagits upp till förnyad diskussion, och innan årets slut var belysningen på plats.

Föreningen vill, till alla givare och till alla dem som genom arbetsinsatser stött föreningen, framföra ett hjärtligt TACK!

Styrelsen

Väderlek och skörd

När *Januari* månad var till ända kunde man notera att det milda vädret var det som dominerat. Näst sista veckan sjönk dock temperaturen ner till minus 17° och en halv dm. snö låg sagolikt vackert över markerna, det var verkligen vinterlikt. Den sista helgen fick vi ännu en häftig storm natten mellan den 29:e och 30:e, dock ej så kraftig som det var i december 1999. Stora delar av Skåne blev utan ström, värst drabbad blev Nordvästra Skåne den här gången. Nederbörd 25 mm.

Det milda vädret fortsatte under *Februari* månad. Några minusgrader blev det under sportlovsveckan vilket gjorde att åkrarna blev torra och solen lyste från en molnfri himmel. Det gick att läsa i tidningarna att tranorna var på väg till sina häckningsplatser, även lärkan hade hörts någonstans och tofsvipan hade syns till ute på åkrarna. Grödorna står gröna ute på fältet vilket inte alltid är så brukligt så här på vintern. Nederbörd 23 mm.

Den 4:e *Mars* vaknade vi av en överraskning. Marken var vit av snö. Snön smälte bort under dagen av den varma solen. På kvällen hade vår förening sitt årliga årsmöte. Följande lördag kom det ytterligare snö, snöplogarna fick rycka ut för fullt för att röja bort den myckna blöta snön. Tisdagen den 28:e blev det åter bakslag i vädret. Ymnigt snöfall med nordlig vind och ett snödjup på c:a 20 cm. föranledde att gator och vägar blev mycket hala och moddiga av den blöta snön. Bilarna ställde sig på tvären i backarna inne i Helsingborgs stad. Många bilar kunde inte forcera motorvägsstigningen vid Glumslöv. Många valde ta bussen istället denna dag för att komma till sina jobb. Men många blev ifrån åkta på grund av att bussarna var överfulla. Vägverket och kommunens folk hade inte räknat med detta snöväder. Nederbör för månaden blev 80 mm.

Det blev *April* och solen lyser klart medan vinden viner över markerna, den blöta jorden torkar upp långsamt. Vårbruket kommer igång på sina håll på de lättare jordarna. Betor såddes liksom övriga grödor. De höstsådda grödorna står gröna och fina. Hembygdsgdagen var i år den 9:e och antalet besökare var inte riktigt lika många som vanligt som kanske har en förklaring med att det var för fint väder att vara inne. I vecka 15 kunde man skörda jordgubbar i Allerum för vidare transport till kungafamiljens matsal. De var visserligen drivhus odlade men det smakade säkert bra ändå. Påskdagen den 22:e var det ganska varmt. Träd och buskar börjar slå ut och påskliljorna stod i full blom i trädgårdarna. Vårbruket som borde vara avklarat vid den här tiden är ännu inte klart i våra bygder, särskilt inte på lerorna, övriga Skåne är de i stort sett klara. De allra sista dagarna i månaden var det riktigt sommarvärme, då temperaturen var uppe vid 25°. Nederbörd 30 mm.

Sommarvädret fortsatte in i *Maj* månad vilket gjorde att växtligheten drevs på. Samtliga träd var utslagna i slutet på första veckan. Blommorna var avblommade ganska snart på grund av värmen. På bjärehalvön skördades de första 25 kilo potatisen den 8:e till ett pris på drygt 500 kronor kilot. Det var de tidigaste frilansodlade potatisen som förekommit. Omkring den 20:e var potatisen allmänt i handeln och kilopriset låg på 10 kronor. Även jordgubbarna var färdiga till ett pris på 30 kronor/litern. Det hade inte kommit en droppe regn sedan slutet på förra månaden varför uppkomsten av vårgrödorna var mycket dåligt. Grödorna stod stilla i väntan på regn. Men sista veckan blev det dock omslag i vädret, nu kom den ena regnskuren efter den andra samtidigt som temperaturen sjönk till 10°. Nederbörd 25 mm.

Under *Juni* månad såg grödorna bättre ut men en viss eftersläpning är dock ofrånkomlig. Betorna som brukar täcka raderna till midsommar gjorde det endast i undantagsfall. Under midsommarveckan bildades en värmebölja utan like. Strax över 30° i skuggan den 21 och 22:e. Det åtgick mängder med vatten så bl.a. Helsingborg gick ut med varning med att vi måste spara vatten. Nederbörd 65 mm.

Första *Juli* var det en stor sensation på Öresund. Öresundsbron invigdes för allmän trafik för fordons- och tågtrafik. Klockan 23.00 öppnades den för trafik efter att det hade varit olika aktiviteter både på land och bro under mest hela dagen med kungligheter och politiker från båda länder. Att ha semester i Juli månad var inte speciellt lyckat. Solen lyste med sin frånvaro många dagar och temperaturen låg strax under 20° dessutom förekom då och då regnskurar. Skörd av höstkorn i mitten på månaden och mot slutet var det tid för höstrapsen. Nederbörd 40 mm.

Vädret var inte bättre under *Augusti* månad ur skördesynpunkt. Regnskurar förekom allt som oftast. I slutet på månaden kom dock tröskorna igång. Det var praktisk taget alla grödor som var skördemogna. Det finns dock havre och vår-vete som är lite gröna vid Augusti månads utgång. Nederbörd 60 mm.

September inleddes med ett intensivt regnväder den 2:e då det föll c:a 50 mm regn. Åar och bäckar svämmar över sina bräddar, vägar avstängdes, åkrarna stod under vatten. Inte bra vid den här årstiden när det skall skördas och sås nytt för kommande år. Skörden pågick nästan hela månaden med avbrott då och då av regnskurar. Vattenhalten var överlag hög på spannmålen. Den sista veckan såddes det mycket vete då vädret hade stabiliserats. Temperaturen var hög för årstiden, varm luft strömmade upp från söder och föranledde att temperaturen nådde 20° strecket. Bet-upptagningen påbörjades den 25:e. Nederbörd 80 mm.

Brittsommar under Oktober månad. Temperaturen höll sig mellan 15-20 grader. Det var full gång med vetesådden 2 veckor in i månaden. Upptagning av betorna gick överlag mycket bra med hög renhet vilket är bra ur miljö synpunkt och billigare transport. Dessutom har det blivit allt vanligare att rensa betorna hemma med en speciell rens-

maskin före leverans till sockerbruken. Nederbörden blev 90 mm.

Under November och December fortsatt mildt väder. Inte en nattfrost har förekommit förrän i julveckan då temperaturen sjönk ned till c:a -10° . Betleveranserna blev avslutade precis före jul och innan frosten klämde till. Nederbörden blev 110 mm under dessa två sista månader.

Arvika stod under vatten större delen av dessa två månaderna då älvarna översvämmades av den rikliga nederbörden i Värmlandsområdet. Vattenståndet i Vänern höjdes av det rikliga tillflödet och bredde ut sig över åkrarna.

Nederbörden för året blev 638 mm i Helsingborgsområdet.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att vintern var ganska mild, inledning till våren var ryckig, sommaren var sval och hösten ljummen. Ur skördesynpunkt var det väl inte så dåligt men att det har varit stora variationer, främst då sockerbetorna och konservärtor. Som alltid är det inte lätt att vara väderberoende, man får följa vädret och hoppas på det bästa.

Januari 2001

Göran Sonesson

Krönika för år 2000.

Folkmängden i Helsingborgs kommun var vid årsskiftet 117.749 personer, en ökning med 36,6% sedan 1950.

I början av året steg bensinpriset kraftigt. Under sommaren och hösten var priset per liter flera gånger över 10:-kr. för att under december sjunka till ca. 9:-/liter. Även diselpriset var mycket högt. Därför blev det några demonstrationer bl.a. vid hamnen i Helsingborg mot det höga priset. Det var främst åkare och lantbrukare som demonstrerade.

Den 1 juli invigdes Öresundsbron med stora festligheter. Totalsiffran för resenärer på brons vägdel är sedan invigningen 4,66 milj. mot 2,75 miljoner tågresenärer.

I Fleninge har efter Monica Ivarsson anställts en ny diakon. Hon heter Carina Fridman. Som husmor i Fleninge Församlingsshem efter Greta Ståhl har anställts Wiveca Derans, som tidigare var husmor på Svensgård, där nu Karin Karlsson är husmor. Även på pastorsexpeditionen är en ny medarbetare, som heter Maria Pfeiffer.

Någon gång i våras stals en av gjutjärnssofforna på kyrkogården i Fleninge. Av en tillfällighet återfanns soffan på en auktionsfirma dit tjuven hade lämnat den. Med polisens hjälp står soffan åter på sin plats på kyrkogården.

En dag kring årsskiftet upptäckte en av kyrkovaktmästarna att en lampett saknades i Fleninge kyrka. Han erinrade sig då en okänd man, som han mötte utanför kyrkan. Detta tyckte han inte var så anmärkningsvärt då kyrkan brukade stå öppen på dagarna. Också lampetten återfanns emellertid. Den låg kastad i ett buskage i Höganäs och är nu tillbaka i kyrkan igen. Ett reportage i HD om stölden gjorde att tjuven insåg det lönlösa att försöka sälja lampetten.

Den 1 oktober invigdes en ny orgel i Allerums kyrka. Den har byggts av orgelbyggare Knut Kaliff, Ålem.

I Gunnarlunda har Ida Sonessons gård sålts till Bjarke Laustsen från Ekeby.

I augusti utökades stadsbusstrafiken till Ödåkra i stället för regionbusstrafiken. Man kan alltså åka med samma buss direkt från Ödåkra till t.ex. Ättekulla industriområde utan att byta buss.

Firman Små Möbler, som designar och tillverkar barnmöbler, har flyttat in i före detta Postens lokaler vid Centralgatan.

På varuhuset Robin Hood på Väla stal några tjuvar cigaretter. Men det hade snöat vid tiden för inbrottet. Då kunde polisen följa spåren till en lägenhet i Ödåkra där tjuvarna satt och räknade stöldgodset. Snopet.

Evvy Persson

Träden utmed den ört-västliga mittgången på kyrkogården fälls

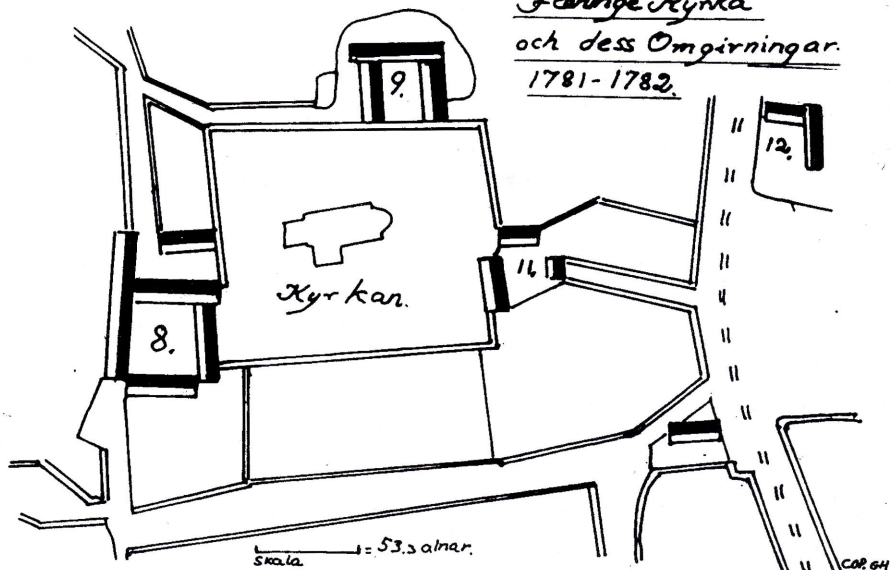

Rivningen av klockargården slutet 1947.

Klockaregården rivs.

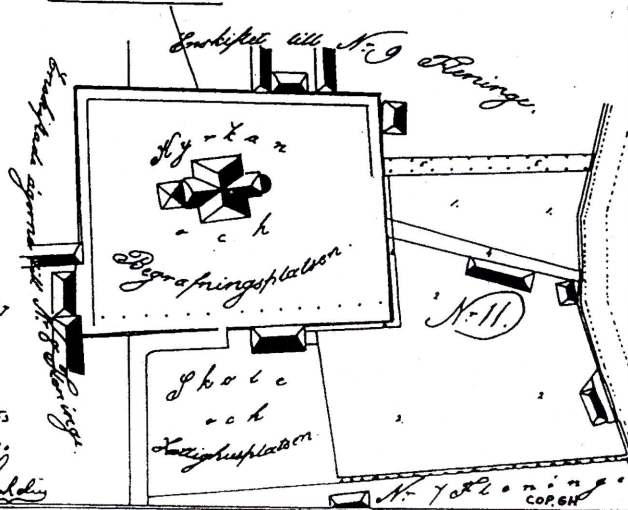
Föringe Kyrka
och dess Omringingar.
1781-1782.

ÅR 1841.

Beskrifning.

- Kyrkogårdens nr 11.
1. Kyrkogården, den 64
 2. Kyrkogården, den 29.6
 3. Kyrkogården, den 27
 4. Kyrkogården, den 12
 5. Kyrkogården, den 12
 6. Kyrkogården, den 17
 7. Kyrkogården, den 17
 8. Kyrkogården, den 17
 9. Kyrkogården, den 17
 10. Kyrkogården, den 17
 11. Kyrkogården, den 17
 12. Kyrkogården, den 17
 13. Kyrkogården, den 17
 14. Kyrkogården, den 17
 15. Kyrkogården, den 17
 16. Kyrkogården, den 17
 17. Kyrkogården, den 17
 18. Kyrkogården, den 17
 19. Kyrkogården, den 17
 20. Kyrkogården, den 17
 21. Kyrkogården, den 17
 22. Kyrkogården, den 17
 23. Kyrkogården, den 17
 24. Kyrkogården, den 17
 25. Kyrkogården, den 17
 26. Kyrkogården, den 17
 27. Kyrkogården, den 17
 28. Kyrkogården, den 17
 29. Kyrkogården, den 17
 30. Kyrkogården, den 17
 31. Kyrkogården, den 17
 32. Kyrkogården, den 17
 33. Kyrkogården, den 17
 34. Kyrkogården, den 17
 35. Kyrkogården, den 17
 36. Kyrkogården, den 17
 37. Kyrkogården, den 17
 38. Kyrkogården, den 17
 39. Kyrkogården, den 17
 40. Kyrkogården, den 17
 41. Kyrkogården, den 17
 42. Kyrkogården, den 17
 43. Kyrkogården, den 17
 44. Kyrkogården, den 17
 45. Kyrkogården, den 17
 46. Kyrkogården, den 17
 47. Kyrkogården, den 17
 48. Kyrkogården, den 17
 49. Kyrkogården, den 17
 50. Kyrkogården, den 17
 51. Kyrkogården, den 17
 52. Kyrkogården, den 17
 53. Kyrkogården, den 17
 54. Kyrkogården, den 17
 55. Kyrkogården, den 17
 56. Kyrkogården, den 17
 57. Kyrkogården, den 17
 58. Kyrkogården, den 17
 59. Kyrkogården, den 17
 60. Kyrkogården, den 17
 61. Kyrkogården, den 17
 62. Kyrkogården, den 17
 63. Kyrkogården, den 17
 64. Kyrkogården, den 17
 65. Kyrkogården, den 17
 66. Kyrkogården, den 17
 67. Kyrkogården, den 17
 68. Kyrkogården, den 17
 69. Kyrkogården, den 17
 70. Kyrkogården, den 17
 71. Kyrkogården, den 17
 72. Kyrkogården, den 17
 73. Kyrkogården, den 17
 74. Kyrkogården, den 17
 75. Kyrkogården, den 17
 76. Kyrkogården, den 17
 77. Kyrkogården, den 17
 78. Kyrkogården, den 17
 79. Kyrkogården, den 17
 80. Kyrkogården, den 17
 81. Kyrkogården, den 17
 82. Kyrkogården, den 17
 83. Kyrkogården, den 17
 84. Kyrkogården, den 17
 85. Kyrkogården, den 17
 86. Kyrkogården, den 17
 87. Kyrkogården, den 17
 88. Kyrkogården, den 17
 89. Kyrkogården, den 17
 90. Kyrkogården, den 17
 91. Kyrkogården, den 17
 92. Kyrkogården, den 17
 93. Kyrkogården, den 17
 94. Kyrkogården, den 17
 95. Kyrkogården, den 17
 96. Kyrkogården, den 17
 97. Kyrkogården, den 17
 98. Kyrkogården, den 17
 99. Kyrkogården, den 17
 100. Kyrkogården, den 17

År 31 och 32 Oktober 1841.

[Signature]

Har Fleninge kyrka haft en Stigport?

Det var vid huvudingången in till kyrkogården, som man under Medeltiden byggde en täckt portal - en Stigport. Man anser, att den hade som uppgift, att få besökarna att inse vart de var på väg och besinna sitt beteende. Endast ett fåtal kyrkor har kvar sin Stigport, även kallad Stiglucka. De flesta revs, när man under 1800-talets mitt byggde ut sina kyrkor och kyrkogårdar. Så skedde troligtvis också i Fleninge.

Se vidstående kartsnitt. På 1781-82 års Storskifteskarta över Fleninge kyrkby är huvudingången till kyrkogården från öster. Från landsvägen passerade man in under en täckt portal - Stigport - och sedan över en gårdsplan till kyrkofastigheten nr 11 och in mellan två hus byggda i vinkel. Man kom in på kyrkogården strax söder om Sone Karssons gravplats. Om de båda husens på nr 11 användning vet man, att smeden Friberg med familj bodde där. Han odlade 24 kappeland jord strax sydost och söder om dåvarande kyrkogård. Det är kanske inte helt fel att gissa att längan, som låg i östra kyrkomuren skulle kunna ha varit en tiondelada. Denna gissning med jämförelse till Brunnby kyrka och dess tiondelada. Rester av längans grund försvårade grävning av Petersminnegravarna. Om underhållet av kyrkogården kan man bara ana. Det var bråk om vem som skulle skörda höet på kyrkogården. Rätten därtill hade åboen och klockaren på Klockaregården nr 9 haft. Bråket började, när Fleninge fick sin andra kyrkklocka år 1801 (se Fleningeboken sidan 45).

Storskifteskartan visar också kyrkans plan. Kyrkan hade sitt gamla utseende med ett vapenhus på södra sidan. Tornet hade år 1769 grundligt reparerats. Trappstensgavlarna, som är ritade på 1756 års karta, försvann. Kyrkan såg troligen ut, som Everlövs kyrka gör idag.

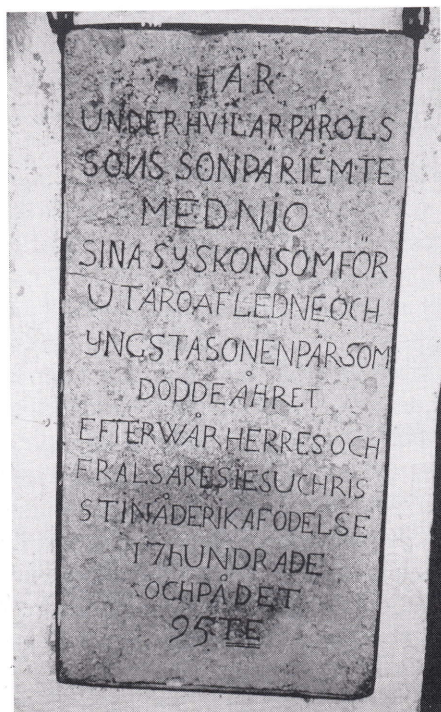
På kyrkogårdens västra sida fanns Prästlönebostället, nr 8. Del av den norra gaveln av den långa längan syns på ett foto i Fleninge museum över Fleninge kyrka fotograferat före utvidgningen av kyrkogårdens västra del åren 1922-24, då Prästlönebostället revs.

I Enskiftets handlingar av år 1807 § 9 står att 16 kappeland jord skulle avsättas omedelbart söder om södra kyrkomuren till byggande av skola och fattighus. På 1841 års karta framgår dess läge. En ny ingång till kyrkogården har byggts i södra muren. På den östra sidan är de gamla husen på nr 11 borta liksom den förmodade Stigporten. En ny alléförsedd huvudingång till kyrkogården norr om den gamla har anlagts. På grunden står årtalet 1841. Nya hus har byggts, men samtliga hus runt kyrkan vid utbyggnaderna 1839-41 års karta är idag borta. Det har säkert varit stor fest då med renoverad kyrka och kyrkogård. Dagens kyrkogård fick sin nuvarande utbredning 1922-24, då huvudingången byggdes i den nybyggda västra kyrkomuren. Ett bårhus byggdes intill. Hela södra muren flyttades och därmed förlängdes även östra muren. Kyrkostämmoprotokollen från Fleninge väntar på att bli lästa på Landsarkivet i Lund.

Gunilla Holmberg

Kyrkan i början av 1900-talet. Observera Prästlöneboställets gavel i väster och Klockaregården i norr. Kyrkan hade spira.

HÄR
 UNDERHVIAR PAROLS
 SONS SONPÄRIEMTE
 MED NIO
 SINA SYSKONSOMFÖR
 UTÄROAFLEDNE OCH
 YNGSTASONEN PÄRSOM
 DÖDDE ÅHRET
 EFTER VÅR HERRES OCH
 FRÄLSÄRES JESU CHRIS
 T I NÅDERIKAFÖDELSE
 I 7 HUNDRÅDE
 OCH PÅ DET
 25 TE

"PÄR IEMTE MED NIO SINA SYSKON"

(En gravsten berättar)

Kyrkogårdens äldsta gravsten, som år 1933 hittades av Erik Sonesson i trädgården på Fleninge nr 15, är uppsatt på krokarna på en grindstolpe i öster. Texten är delvis utplånad. Några uppgifter, som saknas vid gravstensinventeringen, har kompletterats av Ulla Strömberg Olsson i Helsingborg, som också tagit fram en del fakta om familjen, fakta som jag har kompletterat.

HÄR
UNDER HVILAR PÄR OLS
SONS SON PÄR IEMTE
MED NIO
SINA SYSKON SOM FOR
UT ÄRO AFLEDNE OCH
YNGSTA SON PÄR SOM
DÖDDE ÅR
EFTER VÅR HERRES OCH
FRÄLSARES CHRI
STI NÅDERIKA FÖDELSE
17 ÅRHUNDRADE
OCH PÅ DET
95TE

Barnafadern Pehr Olsson föddes i Ramlösa 1742 och gifte sig 1771 i Fleninge med den 7 år yngre Chierstina Nilsdotter, dotter till Nils Svensson och Sissa Tykesdotter på Fleninge nr 15.

Kanske kände de varandra sedan barndomen, eftersom Chierstinas mor var född i Ramlösa.

Under en tidsrymd av 21 år födde Chierstina 14 barn. Flera av dem avled i kopporna, andra av okänd barnsjukdom. Fyra barn upplevde vuxen ålder - Nilla, Ola, Nils och Sven.

Pehr står under åren både som postbonde, mästare och gästgivare. Åren 1779-1782 låg gästgivargården en tid på Fleninge 15, och när sonen Ola döptes år 1779 var fadern gästgivare. Skyldigheten att ombesörja postbefodran från Fleninge till Ängelholm åvilade i äldre dagar posthemmanet nr 15 3/8 mantal Fleninge. När Pehr avled i bröstfeber år 1814 står han som fd postbonde och är bosatt som inhysas hos sonen Nils på nr 15. Hustrun hade avlidit i lungsot 3 år tidigare.

Nils hustru Troen Andersdotter kom från Svedberga i Kattarp och från dessa två finns fortfarande ättlingar i socknen. Nils var bonde på posthemmanet nr 15.

Troligen var det ovannämnde Ola som 1811 deltog i mötet på Ringstorp norr om Helsingborg i samband med det skånska bondeupproppet och som ställdes inför Luggude tingsrätt. Av rättegångsprotokollen framgår, att drängen Ola Persson i Fleninge 31 år gammal vid tillfället var i tjänst hos sin fader Pehr Olsson. Både

åldersuppgifter och namnet på fadern stämmer med vår Ola.

Orsaken till bondeupploppet var en av kronprins Karl Johan den 23 april 1811 utfärdad kungörelse om utskrivning av s k förstärkningsmanskap till armén. Allmogen såg i den nya lagen ett försök av de högre samhällsklasserna att belasta bönderna med ökade bördor. Kanske var kungörelsen otydligt formulerad, men den väckte förbittring hos ungdomarna och protesaktioner ägde rum.

Under förhören berättade drängen Ola, att:

"han bevisat en sammankomst på fäladen norr om Allerums by, då den öfwerenskommelse blifwit träffad, att Prästmannen Timelin skulle vidtalas att för Allmogen författa en skrift, som sedemera genom drängen Sone Månsson i fleninge blifwit lämnad till Ola Persson och af honom fortskaffad till Allerum...."

Efter första förhöret höll Ola sig undan en tid men befriades slutligen från ansvar och straff - hans brott ansågs ringa - medan andra hamnade i fängelse. Sin hustru Thyre Johansdotter hämtade han från Skånes Fagerhult. Var det manne i de gamla snapphaneskogarna han gömde sig år 1811?

Syster Nilla gifte sig med hemmansåbon och änklingen Ola Pålsson från Väla. De flyttade år 1813 till Helsingborg och bosatte sig i Ramlösa. I början av april ett år senare fann man hennes make död i en snödriva på Fälatabacken. Den 36-åriga Nilla med tre barn mellan fyra och sju år lämnade staden, och några år senare slog hon sig ner i eget hus i Ödåkra.

Yngsta brödern Sven fann sin hustru Anna Nilsdotter på Skoggömmaregården i Ödåkra, dotter till Nils Sonesson och Pernilla Persdotter. De bosate sig i Fleninge, där Sven några år var postbonde. Han hade även andra "titlar" under årens lopp. När yngsta barnet föds år 1827 står hustrun ensam med barnen i husförhörslängden. Sven är inte död men finns inte heller antecknad som utflyttad från församlingen. Anna bor med sina yngsta barn - den nyfödde sonen och den 4 år äldre dottern - inhyt hos svägerskan Nilla i Ödåkra. De två äldre sönerna arbetar som drängar hos farbrodern Nils.

Nilla avled 1831, och Anna med sina barn lämnade Ödåkra. Under rubriken "I socknen vistas" skrev prästen in dem. Deras magra flyttlass gick så småningom till Fleninge 26, varifrån yngsta sonen år 1841 emigrerade till Danmark, dit en äldre bror flyttat 10 år tidigare. Förmodligen har sönerna förenat sig med fadern, ty när dottern gifte sig år 1848 lämnade fadern, som vistades i Danmark, via ombud sitt medgivande till äktenskap, och när Anna ("fattighjon") avled år 1856 skrev prästen i husförhörslängden: "Mannen Sven Persson är i Danmark!".

Flera av Olas och några av Nils barn flyttade på 1840-talet till Danmark. Många ungdomar åkte över sundet för att arbeta. Pedersborg på Själland var ett vanligt mål för pigor och drängar.

Källor:

Fleninge kyrkoarkiv, Helsingborgs stadsarkiv

Bondeupploppet i Skåne 1811. LLA

Bror A. Andersson: Fleninge - en socken i Luggude härad, 1982

Siv Fredsson

Bråk om nycklar till en kyrkokista på 1700-talet.

Kyrkovärden Anders Hansson i Fleninge dog 1797. Troget hade han tjänat kyrkan och väl förvaltat de nycklar som hörde till församlingens kyrkokista. Änkan bodde kvar i det som varit deras gemensamma hem. Nycklarna fanns där och hon ansåg att de borde stanna där tills ny kyrkovärd blivit vald.

Stor blev hennes förvåning när en dräng sänd av kyrkoherde Thulin från Allerum kom ridande in på gårdsplanen. Han framförde sitt ärende och snällt och beskedligt gav hon honom nycklarna.

Det var söndag, mässan var slut och folk var på väg ut ur kyrkan. Fleningeborna fick vetskap om drängens ärende och antastade honom och krävde att han omedelbart skulle lämna nycklarna tillbaka. Om han inte gjorde det hotade de med att sätta honom i byns arrestlokal. Drängen fann sig i bybornas begäran och gav dem nycklarna. Vid hemkomsten till Allerum fick han säkert en massa ovet för sitt sätt att utföra husbondens ärende.

Kyrkoherde Thulin lät sig inte nöja med att bli behandlad hur som helst. De gamla gulnade papperna berättar en vidlyftig historia. Anmälan gjordes till kronolänsman Krakau om det skedda.

Det blev rättegång om saken både inför andlig och värdslig domstol. Tre Fleningbor nämndemannen Jöns Andersson Gunnarlunda, rusthållaren Måns Persson och Lars Månsson fick stå till svars i häradsrätten. I denna instans fick Thulin rätt men hovrätten upphävde beslutet, domkapitel och länsstyrelsen ansåg också att nycklarna skulle förvaras i Fleninge, tills ny kyrkovärd blivit vald.

Medan processandet pågick hade kyrkoherde Thulin, som väl insåg att han inte skulle få rätt, vidtagit något för tiden ganska unikt. De tre Fleningeborna skulle straffas på så vis att de lyses i bann. De skulle bannlysas och icke äga tillträde till Herrens Heliga Nattvard. Detta blev för de tre en allt för stor skymf att bli ute-slutna från "oskattbara nyttjandet af de dyrbara salighetsmedlen". Som en plåga som ett lidande kändes det. För den skull ansåg de att kyrkoherden borde betala deras kostnader som vi i dag kallar för rättegångskostnader. En kostnad de beräknade till 66 riksdaler och 16 skilling. Av olika anledningar blev det inte så. Vare sig härads eller hovrätt var på deras sida.

1788 blev Thulin kyrkoherde i Allerum. Han omnämnes i något sammanhang som en "människoälskande och välsinnad man" varför det skildrade är svårt att förstå. 1821 erhöll han på egen begäran avsked från pastoratet och predikoämbetet. Kanske blev hans grova övertramp förlåtet, han stannade kvar i socknen till sin död 1827.

November 2000, Knut Thulin.

Allmän Kungörelse.

(Från ett mycket slitet dokument från 1811)

Som innehåller instruktion för Ålder- och Ordningsmän.

Sedan genom Konungens Befalningshavandes den 9 sistledne November utfärdande kungörelse blivit förordnat, att Ålderman i varje Byalag bör tillsättas, för att därstädes befodra ordning och skick, så att jag ansett nödigt att bestämma de plikter, hwilka dessa ordningsmän i allmänhet åligger iakttaga.

1:a Åldermännen skola vid Mantalskrifningarna och sockentaxeringarna vara tillstädes, för att tillse det någon, som höter till Bylaget ej undanhålles från anteckning till wederbörlig skatt, i mohn af dess willkor, yrke och näringsfång, eller att någon fritages, som därtill ej är, enligt Författningarna, berättigad.

2:a De skola hos närmaste Kronobetjänt angiva om någon inom Bylaget är begiven på Dryckenskap, oljud, slagsmål eller andra laster och noga handhafva hwad genom Konungens Befallningshafwandes almänna Förbud den 7 sistledne October mot dryckeslag och fylleri, som kungörelsen den 9 i denna månad, mot obehörigt skjutande och owarsamhet med eld, förordnad är.

3:a De skola äfwen noga iakttaga, att icke någon inom Bylaget må finnas, som är stadd utom tjenst, eller behörigt näringsfång. Om sådant likväl sker, göra därom anmälan hos närmaste Kronobetjent.

4:a Då händelse till Bylaget skulle ankomma någon misstenkt eller okänd person, som ej är med behörigt pass försedd, eller tiggare eller sådane kringstrykande personer, tartarer, hästbytare och annat löst folk, hwilka oftast äro för orten skadelig, så skola Åldermännen, då sådane personer från Bylaget till dem förwisas, och ej befinnas dit förpassade, utan blott äga pass att följa stora vägen, genast avfölja dem till närmaste Kronobetjent, på det förhållandet med dem, må wara redligen undersökt

5:a De skola biträda Wördige Prästerskapet, då till Kyrkodiciplinens antagande, någon tröst att hos Prästerskapet, sig inställa eller därtill hörande ämnen erfodras.

6:a De skola om smittosam eller illaartad sjukdom inom Bylaget yppas, genast efter inhämtad kännedom anmäla sådant till Prästerskapet i Församlingen. Förmärkes sjukdom bland boskap anmäla de sådant skyndsammelingen hos närmaste Kronobetjenten och måste Åldermännen därom gifwa akt att hundar ej gå lösa i Röt månaden.

7:a Där Byordningarna finnes, hwilka till närvarande cultur i Länets.....Byastämmer hålles med foglighet i öfwerläggningarna, utan buller swordom och oljud och om någon i ondska och wredesmod derwid likväl utbrister sådant wederbörligen anmäla till..... För de böter, som wid Byastämmor åläggas, skola Åldermännen göra redo och vara ansvarigge, att de ej till fötäring förspillas, utan warda anwände till gagneligen föremål.

Klippro Pro 4 OHV.

Godkänd enligt de nya hårdare Svanen-kraven. Toppventilmotorn ger en mycket kraftfull maskin, 170 cc och 5.5 hk, som samtidigt har låga utsläppsvärden. Dubbla luftfilter och gjutjärnsfoder i cylindern ger enklare underhåll och längre livslängd. Handtaget avvibrerar på sex olika ställen.

Klippsystem: Combi-kniv
Klipp bredd: 48 cm
Klipp höjd: 3-6 cm
Motor: B&S Quantum
5.5 HP/170cc
Vikt: 34 kg

www.wbm-fleninge.com

WBM

WILHELMSSON AB
Firman grundad 1927

Tel 042-20 49 00

FLENINGE 260 35 ÖDÅKRA

"Jag hinner inte till banken."

"Jag gör mina ärenden
hemifrån."

Via Internet eller telefon.

www.foreningssparbanken.se

Bygg * Färg * Järn * Trädgård
ÖPPET: Måndag-fredag 8.00–18.00
Lördagar 9.00–13.00

Telefon 042-20 58 40

ByggUpp!
BYGGMARKNAD

F.D. Lantmännen och STUGKNUTEN, Feninge

KALLELSE

FLENINGE SLÄKT OCH BYGDEFÖRENING

kallar härmed till ordinarie **ÅRSMÖTE** i Strövelstorps
bygdegård lördagen den 3 mars kl 18.00

Stadgeenliga ärenden.

Efter årsmötet supé med dans. Gustav och Anders spelar till 24.00

Anmälan till supén senast den 25 feb. per tel 042-20 42 37

eller 042-20 43 68

Begränsat deltagarantal till supén.

Obs! Årsmötet kl 18.00

STYRELSEN

HEMBYGDSDAG

anordnas söndagen den 1 april med Gudstjänst i

Fleninge Kyrka kl 13.30. Därefter kaffe och underhållning i

Församlingshemmet.

Museet hålles öppet efter kaffet.

Allmänheten hälsas välkommen!

UTFÄRD

Den årliga utfärden för medlemmar och deras

familjer äger rum lördagen den 26 maj 2001.

HELDAGSUTFLYKT.

Buss från Ödåkra, Centalgatan 08.45 och Fleninge församlingshem kl 09.00

Anmälan om deltagande per tel 042-20 43 95

Följande dagar hålles museet öppet mellan klockan 13-16

13 maj, 1 juli, 9 sept, 3 nov.

Välkomna

MEDLEMSAVGIFT: 50:- per person, 100:- per familj

POSTGIRONUMMER: 7 61 30-4

FLENINGE SLÄKT OCH BYGDEFÖRENING